

نکته ۵۸: در برخی موارد فاعل به دلایلی مانند (جهل از فاعل ، تنقُر از فاعل ، بی اهمیت بودن فاعل ، واضح بودن فاعل) در جمله وجود ندارد و محذوف است .

نکته ۵۹:

جمله معلوم: جمله ای که فاعل آن مشخص و معلوم است.

جمله مجهول: جمله ای که فاعل آن مشخص و معلوم نیست.

نکته ۶۰: فعل در جمله مجهول حتما باید «متعدی» باشد ولی در جمله معلوم ممکن است لازم یا متعدی باشد.

نکته ۶۱:

فعل لازم: فعلی که نیاز به مفعول ندارد.

فعل متعدی: فعلی که نیاز به مفعول دارد.

نکته ۶۲:

تبدیل فعل معلوم به مجهول

① ماضی

- به عین الفعل کسره می دهیم

- تمام حروف متحرک ماقبل آن (ضمّه) می گیرد

فَعَلَ ← فَعِلَ

كَتَبَ ← كُتِبَ

اِحْتَرَمَ ← اُحْتُرِمَ

② مضارع

- به عین الفعل فتحه می دهیم

- فقط حرف مضارعه (ضمّه) می گیرد.

يُفَعَلُ ← يُفَعَلُ

يُكْتَبُ ← يُكْتَبُ

يُحْتَرَمُ ← يُحْتَرَمُ

ترجمه فعل معلوم و مجهول:

خُلِقَ: آفریده شد	خَلَقَ: آفرید	غُسِلَ: شسته شد	غَسَلَ: شست
يُخْلَقُ: آفریده می شود	يَخْلُقُ: می آفریند	يُغْسَلُ: شسته می شود	يَغْسِلُ: می شوید

نکته ۶۳: باید دقت داشته باشیم که برخی از صیغه های فعل مجهول را با فعل معلوم اشتباه نگیریم:

- ۱- أَخْرَجَ : إخراج کرد (ماضي معلوم من باب إفعال)
- ۲- أُخْرِجَ : إخراج شد (ماضي مجهول من باب إفعال)
- ۳- أَخْرَجْتُ : خارج می شوم (مضارع معلوم للمتکلم وحده مجرد ثلاثی)
- ۳- أُخْرِجُ : إخراج می کنم (مضارع معلوم للمتکلم وحده من باب إفعال)
- ۴- أَخْرَجْتُ : إخراج می شوم (مضارع مجهول للمتکلم وحده من باب إفعال)
- ۵- أَخْرِجْ : إخراج کن (أمر معلوم من باب إفعال)
- ۶- أَخْرِجْ : خارج شو (أمر معلوم مجرد ثلاثی)

فن ترجمه

نکته ۶۴: اگر يك اسم در زبان عربی هم صفت داشته باشد و هم مضاف إليه برخلاف زبان فارسی اول مضاف إليه آن می آید بعد صفت آن ذکر می شود .

مضاف إليه	صفت	اسم	
مدرسه	بزرگ	در	در زبان فارسی
صفت	مضاف إليه	اسم	
الكبير	المدرسة	باب	در زبان عربی

ترکیب های فوق با ترکیب زیر اشتباه نشوند

در مدرسه ، بزرگ است.

بابُ المدرسةِ الكبيرُ

مبتدا مضاف إليه خبر